

ÉRVELÉS, TÁRGYALÁS, MEGGYŐZÉS - SZEMINÁRIUM

1-2. óra

Bevezetés. Retorika. Keretezés

Verbális és nem verbális kommunikáció

Csordás Hédi Virág

hedi.csordas@filozofia.bme.hu

MIÉRT LESZ HASZNOS?

2



TÉMAKÖRÖK

3

HETEK	IDŐPONTOK	GYAKORLAT	ELŐADÁS
1.	szeptember 6.	Bevezetés, Retorika, Keretezés.	Bevezetés. Befolyásolás
2.	szeptember 13.	Verbális és nem verbális kommunikáció. Szerepgyakorlat.	Befolyásolás. Az attitűd.
3.	szeptember 20.	REKTORI SZÜNET	
4.	szeptember 27.	Kérdések, válaszok, mellébeszélés.	Az attitűd. Kognitív diszszonancia
5.	október 4.	Szerepgyakorlat.	Egyensúlymodellek. Észlelés. Emlékezet
6.	október 11.	Az attitűd megváltoztatása. Szerepgyakorlat.	Keretezés. Retorika + Gyakorlat
7.	október 18.	1. ZH	1 zh (40 pont) 45 perc+gyakorlat
8.	október 25.	Alapvető attribúciós hiba. Videóelemzés.	Vitatípusok. Racionális vita
9.	november 1.	SZÜNET	
10.	november 8.	Videóelemzés. Szerepgyakorlat: vitatípusok.	Érvelési hibák I-II.
11.	november 15.	Dialektika.	Vitaóra + Dialektika
12.	november 22.	Tárgyalástechnika 1.	Tárgyalástechnikai alapok.
13.	november 29.	Tárgyalástechnika 2.	Tárgyalási típusok. TELA
14.	december 6.	2. ZH	2. ZH (60 pont) 60 perc+gyakorlat
15.	pótlási hét	pót/javító ZH	

Retorika

4

- Eredetileg díszes külsőségek között előadott beszédeket, ékes stílusú, nyilvános megszólalásokat jelentett.
- Ma a rendszeres gondolkodás és önkifejezés, a kulturált érvelés, vitatkozás eszköze.
- Tárgya minden nyilvános, közéleti megszólalás, minden közéleti kommunikációs helyzet, és szereplője minden nyilvánosan megszólaló ember.
- Beszédeket elemez: adott (gyakran heterogén) közönség és téma esetén milyen meggyőző érveket lehet találni.

A retorika 3 fő elemzési szempontja

5

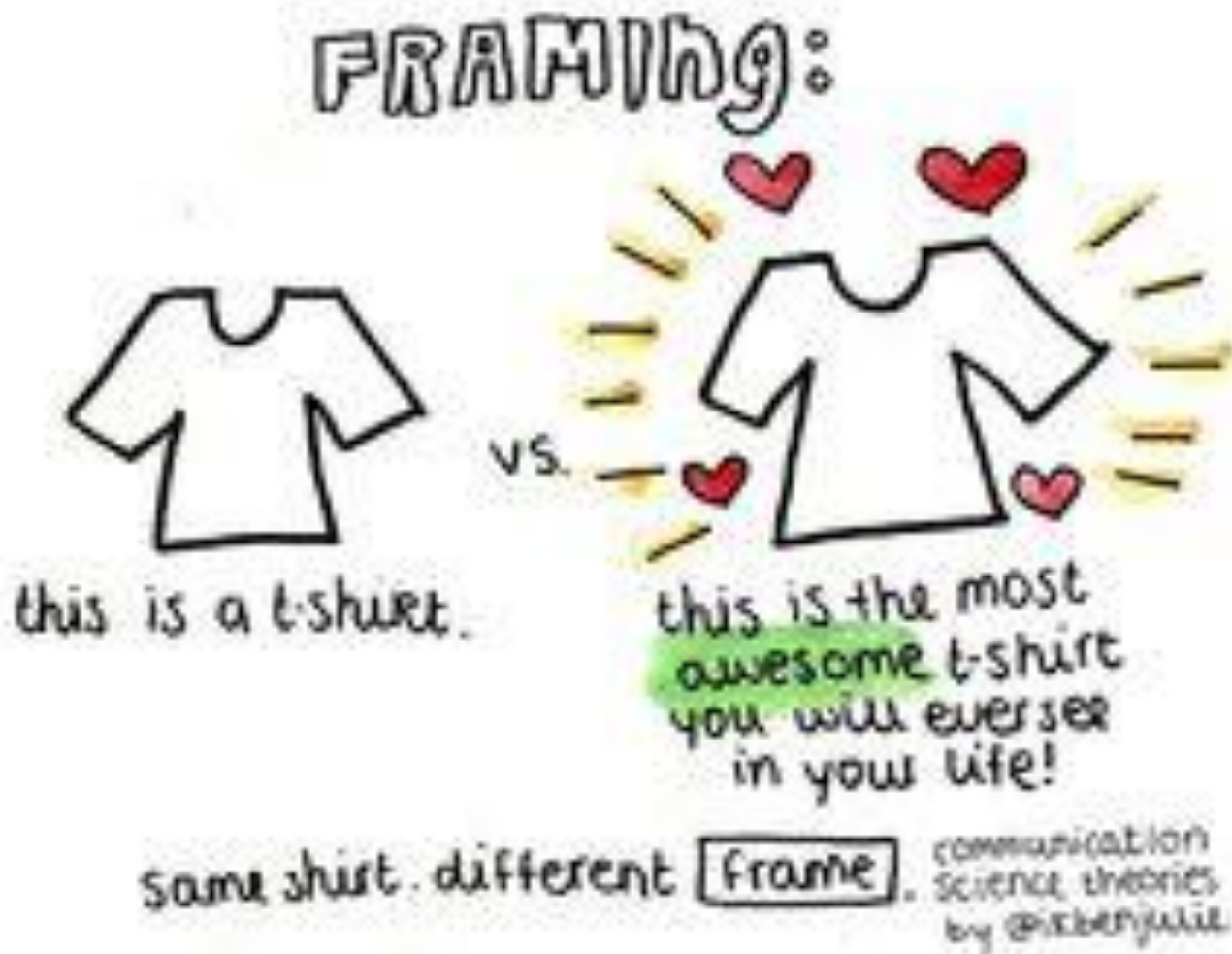
- 1) **Logosz:** a logikai, jól felépített és bizonyított állítások retorikailag is értelmezhetők, hiszen képesek hatni a közönségre.
- 2) **Éthosz:** a vitában részt vevő fél a saját magáról alkotott képet építi fel, a személyiségével hat a hallgatóságra.
- 3) **Pátosz:** a vitában részt vevő fél a hallgatóság érzelmeit kelti fel (szavakkal, szimbólumokkal stb.) és ezeket az érzelmeket rendeli magához vagy ellenfeléhez.

Videó: A Rettenthetetlen

<https://www.youtube.com/watch?v=A74BUGZSVag>

Keretezés/framing

6



Keretezés/framing

7

A szövegek/kérdések **megfogalmazása** nagyban befolyásolhat akár tanúvallomásokot, esküdszéki döntéseket is.

Pl. a kísérleti személyek két autó ütközését látják egy videofelvételen.

Az egyik esetben azt kérdezik tőlük:

„Milyen sebességgel haladtak a kocsik, amikor egymásba csapódtak?”
(„smash”)

Máskor azt:

„Milyen sebességgel haladtak a kocsik, amikor egymásnak ütköztek? („hit”)

Az első esetben 30 km/h-val nagyobb értéket becsülnek átlagosan!

A „csapódás”-os esetről az 1 héttel később felvett kérdőívben a kérdezettek már arra is emlékeztek, hogy a felvételen üvegszilánkok repkedtek, ami valójában nem történt meg.

További példák keretezésre

8

- 2001.09.11. a terror mint bűncselekmény v. a terror mint háború?
- Globális felmelegedés v. globális klímaváltozás?
- Adóteher v. társadalmi hozzájárulás?
- Adófizetők pénze v. közösségi fogyasztás?
- Egy rossz alma megfertőzi a többit v. rohad a rendszer?
- Ajkai vörösiszap-katasztrófa v. baleset?

Videó: G. W. Bush 9/11

<https://www.youtube.com/watch?v=QP1K84iRZPo>

Verbális kommunikáció

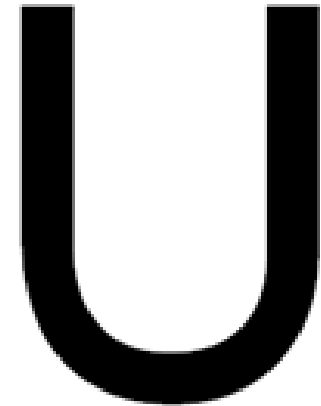
9

Nyelv és beszéd

Roman Jakobson 6 beszédfunkciója:

1. referenciális = ismerettovábbítás
2. emotív = érzelmi jelleg
3. konatív = akarat közvetítése
4. fatikus = kapcsolatteremtés
5. poétikai = esztétikai hatás
6. metanyelvi = nyelvi megformáltság

Figyelmi görbe



Nem verbális kommunikáció

10

Jellemzői:

- közvetlenebb, automatikusabb, gyorsabban feldolgozható
- egyből reagálunk rá (tudatosan és nem tudatosan egyaránt)
- kevésbé követjük figyelemmel
- kevesebb tudatos kontroll irányul rá
- hatásosabban kommunikálja az attitűdöket és az érzelmeket

Videó: For the Birds

<https://www.youtube.com/watch?v=MOiyD26cJ2A>

Nem verbális kommunikáció csatornáí

11

Vokalizás

„Testbeszéd”

- Arckifejezés, mimika
- Testtartás és mozgás
- Szemkontaktus - tekintet
- Érintés
- Szaglás
- Gesztusok és emblémák

Proxemika (térközszabályozás)

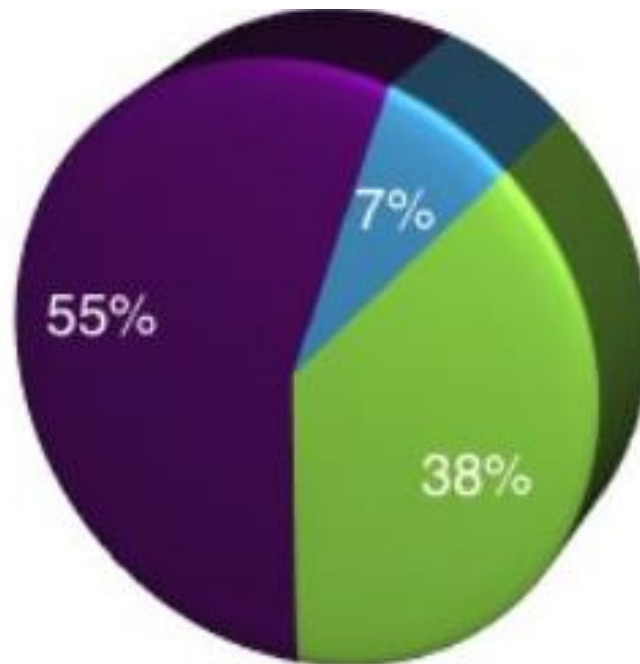
Fizikai jellemzők

- Fizikai megjelenés
- Mesterséges dolgok (a self kiterjesztései)

- Artikuláció
- Hangerő
- Dinamika
- Hangsúly
- Hanglejtés
- Gyorsaság
- Tempó
- Szünet
- Hangszín

A nem verbális kommunikáció jelentősége

12



(A. Mehrabian 1967)

● Body Language

● Words

● Tone of Voice

Videó: Once Upon a Time in the West

<https://www.youtube.com/watch?v=qwb3P0fuM1c>

Nem verbális kommunikáció

13

Nem verbális üzenetek funkciói:

- ▣ társas helyzet kezelése
- ▣ az én bemutatása
- ▣ érzelmi állapotok kommunikációja
- ▣ attitűdök kommunikációja
- ▣ csatornavezérlés

Videó: Szirmai Gergely – Egyetemi lelkesítő beszéd

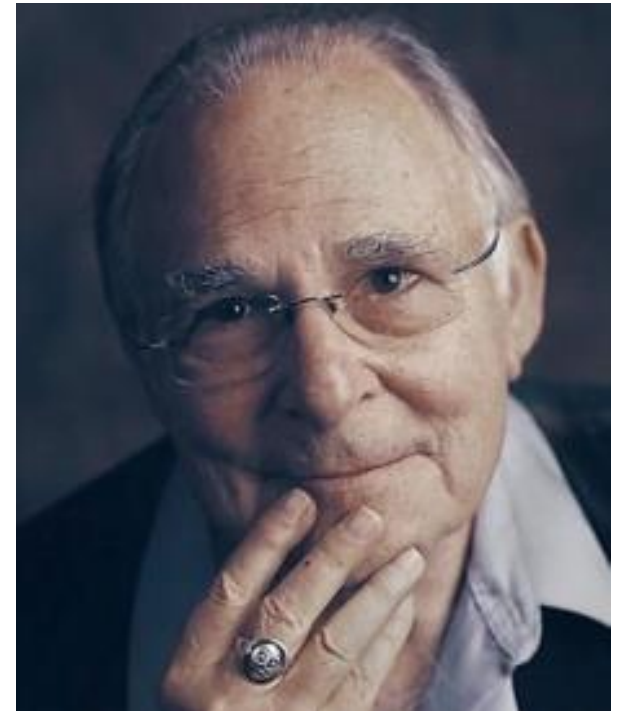
<https://www.youtube.com/watch?v=tfVhLdxgERA>

Paul Ekman

14

Univerzális arckifejezések:

- a világon minden ember számára ugyanazt az érzelmi állapotot tükrözik.
- az emberi arckifejezések veleszületett, nem tanult válaszmintázatok, ezáltal nem kulturálisan meghatározottak.
- Kísérletei bebizonyították, hogy hét alapvető érzelem a világ minden táján egyetemleges: öröm, harag, meglepetés, undor, szomorúság, félelem, megvetés.





sadness

- 1 drooping upper eyelids
- 2 losing focus in eyes
- 3 slight pulling down of lip corners



anger

- 1 eyebrows down and together
- 2 eyes glare
- 3 narrowing of the lips



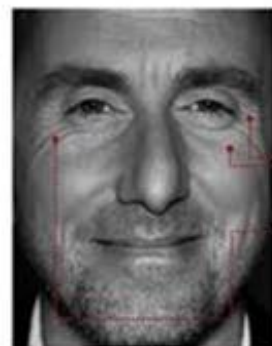
contempt

- 1 lip corner tightened and raised on only one side of face



disgust

- 1 nose wrinkling
- 2 upper lip raised



happiness

- A real smile always includes:
- 1 crow's feet wrinkles
 - 2 pushed up cheeks
 - 3 movement from muscle that orbits the eye



surprise

- Lasts for only one second!
- 1 eyebrows raised
 - 2 eyes widened
 - 3 mouth open

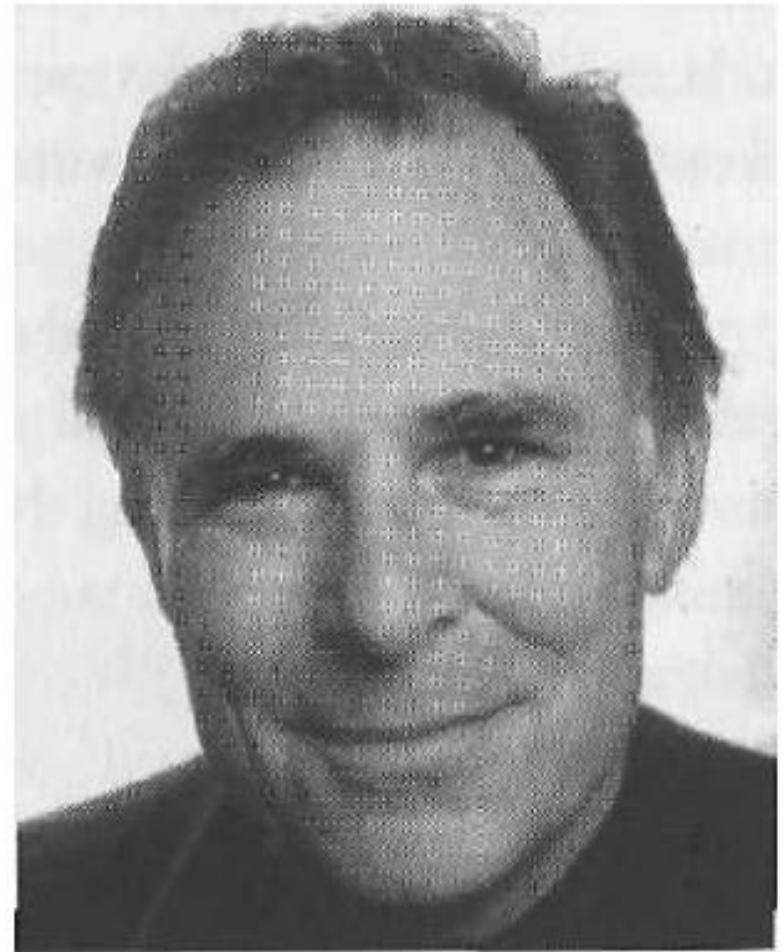
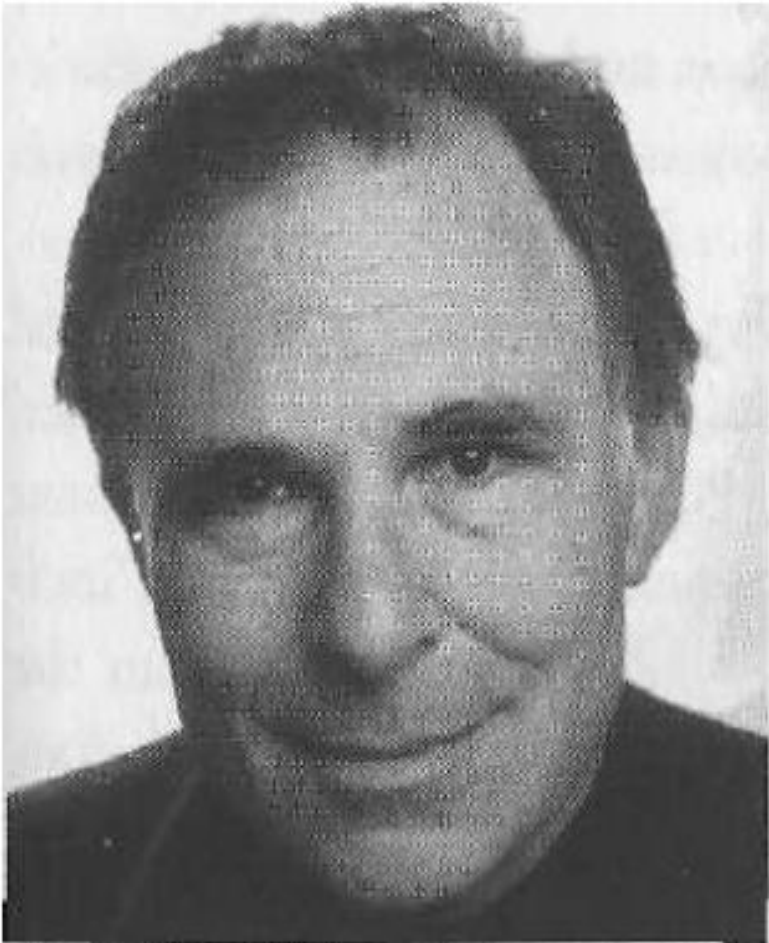


fear

- 1 eyebrows raised and pulled together
- 2 raised upper eyelids
- 3 tensed lower eyelids
- 4 lips slightly stretched horizontally back to ears

Melyik az igazi mosoly?

16



KÖSZÖNÖM SZÉPEN A FIGYELMET!

17

Csordás Hédi Virág

hedi.csordas@filozofia.bme.hu

Thank You
for Watching !

